

معاونت پژوهشی و فناوری

شيوه نامه نگارش طرح های پژوهشی دانشگاه

علوم پزشکی اصفهان

زمستان ۱۳۹۶

الف. مقدمه

شیوه‌نامه حاضر به منظور ایجاد یکدستی در تهیه و تنظیم طرح‌های پژوهشی انجام شده در دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان اصفهان از نظر شکل ظاهری، تایپ، صفحه‌آرایی و تنظیم منطقی بخش‌های مختلف آنها تهیه شده است. در تدوین این شیوه‌نامه از متون علمی مرتبط و راهنماهای معتبر داخلی و خارجی بهره گرفته شده و تا حد ممکن بر اساس نیازها، استانداردها و شرایط حاکم بر دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان اصفهان بومی‌سازی شده است.

ب. بخش‌های طرح پژوهشی و ترتیب آنها

❖ **صفحه بسم‌الله الرحمن الرحیم:** عبارت بسم‌الله الرحمن الرحیم در وسط صفحه قرار گرفته و از به کار بردن هر گونه کادر تزئینی خودداری شود.

❖ **صفحه عنوان به فارسی:** شامل آرم دانشگاه، نام دانشگاه، نام دانشکده یا مرکز تحقیقاتی، شماره طرح، عنوان طرح مجری طرح، همکار(ان) طرح، تاریخ تصویب و پایان طرح.

❖ **صفحه تقدیم:** این صفحه اختیاری بوده و اختصاص به ذکر نام فرد یا افرادی دارد که طرح پژوهشی به آنها تقدیم می‌شود.

❖ **صفحه تقدیر و سپاسگزاری:** این صفحه نیز اختیاری بوده و اختصاص به تقدیر و تشکر از افراد یا سازمان‌هایی دارد که در انجام طرح پژوهشی همکاری نموده‌اند.

❖ **چکیده فارسی:** چکیده فارسی به صورت ساختاریافته و در یک صفحه شامل عنوان، مقدمه، مواد و روش‌ها، یافته‌ها، نتیجه‌گیری، و کلیدواژه‌ها بوده و حداکثر تا ۳۰۰ کلمه معنی‌دار (بدون محاسبه حروف ربط و اضافه) تهیه شود. زمان کلیه افعال در هدف، مواد و روش‌ها و یافته‌های چکیده، گذشته می‌باشد. تعداد کلیدواژه‌ها بین ۳ تا ۷ می‌باشد که به وسیله ویرگول از همدیگر جدا می‌شوند.

❖ **فهرست مطالب:** شامل عناوین فصل‌ها، عناوین اصلی و عناوین فرعی با ذکر شماره صفحه شروع می‌باشد. عناوین و ترتیب آنها در فهرست مطالب باید دقیقاً مطابق داخل متن باشد. برای تفکیک فصل‌ها، عناوین اصلی و فرعی از نشانه‌گذاری عددی استفاده شود. در ضمن نیازی به ایجاد تورفتگی در این بخش نیست.

❖ **فهرست جدول‌ها** (در صورت نیاز)

❖ **فهرست نمودارها** (در صورت نیاز)

❖ **فهرست شکل‌ها** (در صورت نیاز)

❖ **فهرست مقالات مستخرج از طرح پژوهشی**

❖ **متن طرح پژوهشی:** ساختار این بخش که در ادامه به صورت مفصل ذکر خواهد شد، پیشنهادی بوده و می‌تواند بر حسب رشته، موضوع و نوع مطالعه تغییر کند.

❖ **فهرست منابع:** منابع و مآخذ طرح پژوهشی بایستی بر اساس شیوه‌نامه و نکات تنظیم شود. کلیه منابع باید توسط یکی از نرم‌افزارهای مدیریت منابع نظیر *Endnote* تهیه شود.

❖ **پیوست‌ها:** در این بخش، اطلاعاتی آورده می‌شود که هر چند به فهم بهتر طرح کمک می‌کند ولی نیازی به درج آنها در داخل متن نیست. پرسشنامه، جدول‌های آماری، تصاویر و نقشه‌ها از جمله این اطلاعات می‌باشند. در ضمن شماره‌گذاری پیوست‌ها ضروری است.

❖ **چکیده انگلیسی:** چکیده انگلیسی باید دقیقاً ترجمه چکیده فارسی به زبان انگلیسی باشد. به عبارت دیگر، متن و قالب چکیده انگلیسی باید عیناً مانند چکیده فارسی باشد! ذکر عنوان پطرح پژوهشی در چکیده انگلیسی الزامی است. علاوه بر این، حرف اول همه کلمات در عنوان انگلیسی به جز حروف اضافه باید با حرف بزرگ تایپ شود.

❖ **صفحه عنوان به انگلیسی:** اطلاعات مندرج در این صفحه، و فاصله‌ها باید عیناً مانند صفحه عنوان فارسی می‌باشد (مطابق نمونه).

❖ **فرم‌های تکمیل شده ترجمان دانش**

ج. ساختار متن اصلی طرح پژوهشی:

۱. فصل اول: معرفی پژوهش

- ۱-۱. مقدمه
- ۲-۱. بیان مسأله و ضرورت اجرای پژوهش
- ۳-۱. اهداف پژوهش
  - ۱-۳-۱. هدف کلی
  - ۲-۳-۱. اهداف اختصاصی
  - ۳-۳-۱. اهداف کاربردی
- ۴-۱. سؤالات پژوهش (در صورت نیاز)
- ۵-۱. فرضیه‌های پژوهش (در صورت نیاز)
- ۶-۱. تعریف واژه‌ها

۲. فصل دوم: مبانی نظری و پیشینه پژوهش

- ۱-۲. مقدمه
- ۲-۲. مبانی نظری پژوهش (این بخش بر حسب موضوع به عناوین فرعی تر تقسیم می‌شود)
  - ۳-۲. مروری بر پیشینه پژوهش
  - ۱-۳-۲. پیشینه پژوهش در ایران
  - ۲-۳-۲. پیشینه پژوهش در خارج
  - ۳-۳-۲. جمع‌بندی پیشینه‌های پژوهش

۳. فصل سوم. مواد و روش‌ها

- ۱-۳. نوع مطالعه و روش پژوهش
- ۲-۳. جامعه آماری پژوهش
- ۳-۳. معیارهای ورود و خروج به مطالعه
- ۴-۳. حجم نمونه و روش نمونه‌گیری
- ۵-۳. ابزار و روش گردآوری داده‌ها
- ۶-۳. روایی و پایایی ابزار
- ۷-۳. زمان و مکان انجام پژوهش
- ۸-۳. متغیرهای پژوهش
- ۹-۳. روش تجزیه و تحلیل داده‌ها
- ۱۰-۳. ملاحظات اخلاقی
- ۱۱-۳. محدودیت‌ها و مشکلات اجرای پژوهش

۴. فصل چهارم. یافته‌های پژوهش

۴-۱. مقدمه

۴-۲. یافته‌های توصیفی

۴-۳. یافته‌های تحلیلی

۵. فصل پنجم: بحث، نتیجه‌گیری و پیشنهادهای پژوهش

۵-۱. مقدمه

۵-۲. بحث

۵-۳. نتیجه‌گیری

۵-۴. پیشنهادهای پژوهش

۵-۴-۱. پیشنهادهای کاربردی

۵-۴-۲. پیشنهادهایی برای پژوهش‌های آینده

ساختار فوق پیشنهادی بوده و می‌تواند بر حسب رشته تحصیلی، موضوع و نوع مطالعه (کمی و کیفی) تغییر کند.

د. شیوه نگارش

❖ تایپ

- تمام محتوای طرح پژوهشی باید روی صفحه سفید A4 و با استفاده از برنامه *Microsoft Word* و رعایت کامل آیین نگارش فارسی تایپ گردد.
- صفحات اصلی طرح پژوهشی به صورت ساده و بدون استفاده از کادر و یا سرصفحه تایپ شود.
- قلم مورد استفاده برای تایپ طرح پژوهشی بایستی یکنواخت و مطابق جدول پیوست باشد.

❖ حاشیه صفحات

- در صفحات فارسی حاشیه سمت راست ۳ و حاشیه سمت چپ ۲/۵ سانتی‌متر می‌باشد.
- در صفحات انگلیسی این اندازه بر عکس خواهد بود (حاشیه سمت راست ۲/۵ و حاشیه سمت چپ ۳ سانتی‌متر).
- در کلیه صفحات اعم از فارسی و انگلیسی، حاشیه بالا ۳ و حاشیه پایین صفحه ۲/۵ سانتی‌متر می‌باشد.

❖ سطرها و پاراگرافها

- فاصله سطرها در تمامی طرح پژوهشی برابر ۱/۱۵ سانتی‌متر است، اما فاصله سطرها در چکیده برابر ۱ سانتی‌متر معادل *Single* در برنامه *Word* می‌باشد.

- سطر اول هر پاراگراف به اندازه ۰/۷ سانتی متر تورفتگی شروع می شود.
- بین تیتراها و متن قبلی آنها یک سطر فاصله می باشد در حالی که بین تیتراها و متن آنها هیچ فاصله ای وجود ندارد.
- همچنین بین عناوین جدول ها و شکل ها با خود جدول ها و شکل ها هیچ فاصله ای وجود ندارد.

❖ شماره گذاری صفحات

- صفحات ابتدایی تا قبل از چکیده شماره گذاری نمی شوند.
- صفحات مقدماتی (از چکیده فارسی تا ابتدای متن اصلی) با حروف ابجد و متن اصلی با اعداد شماره گذاری می شود.
- شماره گذاری عددی صفحات شامل منابع و پیوست ها نیز می شود.
- هیچ کدام از صفحات مربوط به عناوین فصل ها شماره گذاری نمی شود.
- شماره صفحه در پایین و در وسط صفحه قرار می گیرد.
- نحوه شماره گذاری صفحات مختلف طرح پژوهشی مطابق جدول شماره ۲ خواهد بود.

❖ شماره گذاری عناوین اصلی و فرعی

- تمامی عناوین اصلی و فرعی به صورت اعداد ترکیبی کل به جزء و راست به چپ شماره گذاری می شوند. بدین ترتیب که شماره فصل در سمت راست و شماره عناوین اصلی و فرعی به ترتیب در سمت چپ نوشته می شود. مثلاً شماره ۲-۴-۳ نشان دهنده عنوان فرعی سه از عنوان اصلی چهار فصل دوم است.
- حد مجاز شماره ها حداکثر چهار رقم می باشد.
- در صورت نیاز به تقسیمات بیشتر، از حروف الفبای فارسی یا بالت خط تیره (-) استفاده شود.
- شماره گذاری عناوین اصلی و فرعی داخل متن باید دقیقاً مطابق با فهرست مطالب باشد.

❖ جدول ها، نمودارها و شکل ها

- جدول ها، نمودارها و سایر شکل ها که برای کمک به فهم بهتر و ارائه اطلاعات تکمیلی تنظیم می شوند باید با کیفیت مناسب تهیه شوند.
- تمامی جدول ها، نمودارها و شکل ها باید دارای شماره و عنوان باشند. ترتیب این شماره ها باید همان ترتیب قرار گرفتن آنها در هر فصل باشد.
- نحوه شماره گذاری جدول ها و شکل ها، مشابه شماره گذاری عناوین اصلی و فرعی می باشد. بدین معنی که عدد سمت راست نشان دهنده شماره فصل و عدد سمت چپ نشان دهنده شماره جدول یا شکل است. به عنوان مثال، جدول ۴-۳ یعنی سومین جدول از فصل چهارم.
- شماره و عنوان جدول ها در بالای آنها و شماره و عنوان نمودارها و سایر شکل ها در زیر آنها نوشته می شود.

❖ روابط ریاضی و فرمول ها

- روابط ریاضی و فرمول‌ها همانند جدول‌ها و شکل‌ها به صورت مجزا به همان ترتیبی که در متن می‌آیند در داخل پرانتز و به صورت عددی شماره گذاری می‌شوند. مثلاً (۲-۵) یعنی پنجمین فرمول از فصل دوم.

❖ پانویس‌ها

- پانویس بخشی از نوشته تحقیقی است که برای دادن اطلاعات بیشتر در پایین صفحه تهیه می‌شود. به عبارت دیگر، هر گاه یک واژه یا عبارت نیاز به توضیح بیشتر داشته باشد، باید توضیح را در همان صفحه به صورت پانویس تهیه کرد.
- پانویس توضیحی می‌تواند اسامی لاتین اشخاص، نام کامل اختصارات، معادل اصطلاحی به زبان دیگر، شرح اصطلاحی دشوار و یا توضیح نسبتاً مفصلی در باره یک واقعه یا پدیده باشد.
- تهیه پانویس با استفاده از نرم‌افزار *Word* انجام می‌شود.
- اندازه قلم پانویس‌های فارسی ۱۰ و پانویس‌های لاتین ۸ می‌باشد.
- پانویس‌های فارسی در سمت راست و پانویس‌های لاتین در سمت چپ صفحه درج می‌شوند.
- شماره گذاری پانویس‌ها در هر صفحه به صورت مستقل انجام می‌شوند.
- حرف اول اسامی خاص لاتین به صورت بزرگ نوشته می‌شود.

❖ درج لغات لاتین در متن فارسی

- لازم است از درج کلمات لاتین در داخل متن فارسی خودداری شده و از ترجمه آنها در داخل متن استفاده شود.
- در صورت نیاز، معادل لاتین آنها به صورت پانویس نوشته شود.
- اسامی لاتین و معادل خارجی واژه‌ها در صورت نیاز فقط برای اولین استفاده نوشته می‌شود و در استفاده‌های بعدی نیازی به درج و تکرار آن نیست.
- شکل کامل اختصارات و سرنام‌ها به صورت پانویس نوشته می‌شود.

❖ ارجاعات درون متن

- در کلیه بخش‌های طرح پژوهشی، روش استناددهی بر اساس شیوه‌نامه ونکوور می‌باشد. در این شیوه‌نامه:
  - کلیه منابع مورد استفاده به ترتیب استناد و ظهور در متن، با استفاده از اعداد، در داخل پرانتز شماره گذاری می‌شوند.
  - به هر منبع فقط یک شماره اختصاص می‌یابد، آن هم در اولین مکانی که در متن مورد استناد قرار می‌گیرد. از همین شماره در استنادهای بعدی به آن منبع، بدون توجه به مکان بعدی استناد استفاده می‌شود.
  - در صورت استناد همزمان به چند منبع به صورت متوالی از خط تیره بین اولین و آخرین عدد استفاده می‌شود، نظیر (۲-۶). در صورتی که شماره‌های استناد غیر متوالی باشند از ویرگول فارسی برای جدا کردن اعداد استفاده می‌شود، نظیر (۳، ۶، ۱۱-۱۲).
  - اعداد استناد قبل از علائم سجاوندی مثل نقطه و ویرگول، دو نقطه ویرگول قرار می‌گیرند.

هـ. مشخصات نسخه الکترونیکی طرح پژوهشی

- مجریان طرح‌های پژوهشی موظف هستند نسخه الکترونیکی گزارش نهایی طرح پژوهشی خود را به کتابخانه دانشکده تحویل دهند.
- متن کامل و الکترونیکی طرح پژوهشی باید به صورت یک فایل کامل در قالب *PDF* (ذخیره بر اساس برنامه *Acrobat Professional DC*) و یک فایل کامل در قالب *Word* بر روی لوح فشرده تهیه شود.
- لازم است همراه با فایل کامل طرح پژوهشی، یک فایل خلاصه شامل صفحه عنوان فارسی، چکیده فارسی و انگلیسی، فهرست مطالب، فهرست منابع، و صفحه عنوان انگلیسی را در قالب *PDF* (ذخیره بر اساس برنامه *Acrobat Professional DC*) تهیه و ارائه نمایند.
- ❖ لازم به ذکر است، لوح فشرده حاوی نسخه الکترونیکی گزارش نهایی طرح، ارائه خلاصه اجرایی، مقاله یا مقالات مستخرج از طرح، و نامه پذیرش چاپ مقاله، فرم‌های تکمیل شده ترجمان دانش الزامی است.

جدول ۱. اندازه و قلم مورد استفاده برای انواع متن طرح پژوهشی

اندازه	قلم	نوع متن
۱۴	<i>B Zar</i>	فهرست مطالب
۱۴	<i>B Zar</i>	متن اصلی فارسی
۱۸	<i>B Titr</i>	عنوان فصل
۱۶	<i>B Zar (Bold)</i>	تیترهای اصلی
۱۴	<i>B Zar (Bold)</i>	تیترهای فرعی
۱۲	<i>B Zar (Bold)</i>	عنوان جدول یا شکل
حداکثر ۱۲	<i>B Zar</i>	متن داخل جدول
۱۲	<i>B Zar</i>	چکیده فارسی
۱۲	<i>Times New Roman</i>	چکیده انگلیسی
۱۳	<i>Times New Roman</i>	عنوان چکیده انگلیسی
۱۰	<i>B Zar</i>	پانویس فارسی
۸	<i>Times New Roman</i>	پانویس انگلیسی
۱۳	<i>B Zar</i>	فهرست منابع فارسی و عربی
۱۲	<i>Times New Roman</i>	فهرست منابع انگلیسی

جدول ۲. شماره گذاری صفحات طرح پژوهشی فارسی

شماره	صفحه
-	بسم الله الرحمن الرحيم
-	صفحه عنوان فارسی
-	صفحه تأییدیه هیأت داوران
-	صفحه تقدیم
-	صفحه تقدیر و سپاسگزاری
الف	چکیده فارسی
ادامه حروف ابجد	فهرست مطالب
ادامه حروف ابجد	فهرست نمودارها
ادامه حروف ابجد	فهرست شکلها
شروع شماره گذاری عددی	متن اصلی طرح پژوهشی (از ابتدای فصل اول)
ادامه شماره گذاری عددی	فهرست منابع
ادامه شماره گذاری عددی	پیوستها
ادامه شماره گذاری عددی	چکیده انگلیسی
بدون شماره	صفحه عنوان انگلیسی

حروف ابجد: ابجد، هوز، حطی، کلمن، سعفص، قرشت، نخذ، ضظغ

دانشکده مدیریت و اطلاع‌رسانی پزشکی

گزارش نهایی طرح پژوهشی

شماره طرح: ۲۸۹۰۷۳

عنوان:

بررسی رفتار اطلاع‌یابی بیماران قلبی و عروقی بستری در بیمارستان‌های دانشگاه علوم پزشکی اصفهان در سال ۱۳۹۱

مجری طرح:

دکتر محمدرضا سلیمانی

همکاران طرح:

مینا افشار

لیلا شهرزادی

اکبر حسن‌زاده

تاریخ تصویب طرح: ۱۳۹۱/۱۱/۱۱

تاریخ پایان طرح: ۱۳۹۲/۷/۲۳

دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

کاربرگ ترجمان دانش طرح‌های پژوهشی

شماره: .....
تاریخ: .....
پیوست: .....

عنوان طرح پژوهشی	
کد طرح	
نام و نام خانوادگی مجری طرح	
دانشکده/مرکز تحقیقاتی	

۱. مخاطبان طرح پژوهشی چه کسانی هستند؟ (منظور از مخاطب افراد یا گروه‌هایی هستند که بتوانند به طور مستقیم از نتایج طرح استفاده نمایند)

الف. گیرندگان خدمات سلامت (مخاطب خود را دقیقاً مشخص کنید. مثلاً مردم، بیماران مبتلا به دیابت نوع ۱)

.....
.....
.....

ب. مدیران و سیاست‌گزاران نظام سلامت (مثلاً مدیران بیمارستان، دانشگاه، سازمان غذا و دارو، معاونت بهداشتی)

.....
.....
.....

ج. ارائه‌کنندگان خدمات سلامت (مثلاً پزشکان، داروسازان، پرستاران، ماماها و غیره)

.....
.....
.....

د. سرمایه‌گزاران و بخش‌های تولیدی (مثلاً کارخانجات دارویی، صنایع غذایی، تجهیزات پزشکی و غیره)

.....
.....
.....

هـ. سایر مخاطبین (مثلاً سازمان‌های مردم‌نهاد، خیرین، بهزیستی، آموزش و پرورش، مدیران خارج از نظام سلامت)

.....
.....
.....

شماره: .....

تاریخ: .....

پیوست: .....

۲. اهمیت، روش انجام کار، و یافته‌های طرح پژوهشی خود را به زبان ساده بنویسید:

الف. اهمیت موضوع: .....

.....

.....

.....

ب. خلاصه روش کار: .....

.....

.....

.....

ج. پیام‌های حاصل از پژوهش خود را به بدون استفاده از واژگان تخصصی و به زبان ساده بنویسید:

	پیام شماره ۱
	پیام شماره ۲
	پیام شماره ۳
	پیام شماره ۴
	پیام شماره ۵
	پیام شماره ۶

شماره: .....

تاریخ: .....

پیوست: .....

د. پیشنهاد شما برای کاربری نتایج پژوهش چیست؟ (می‌توانید چندین مورد را انتخاب کنید)

- تشکیل جلسه با گروه مخاطب، ذی‌نفعان و استفاده‌کنندگان بالقوه برای معرفی نتایج پژوهش
- انتشار مقاله در مجلات علمی - پژوهشی داخلی
- انتشار مقاله در مجلات علمی - پژوهشی خارجی
- انتشار نتایج پژوهش در روزنامه‌ها و مجلات کثیرالانتشار
- انتشار نتایج در خبرنامه‌ها و بولتن‌های درون‌سازمانی
- ارائه در کنفرانس‌ها و سمینارهای داخلی
- ارائه در کنفرانس‌ها و سمینارهای خارجی
- ارائه یافته‌های پژوهش به خبرنگاران و شرکت در مصاحبه‌ها
- ارسال خلاصه یا گزارش کامل برای گروه‌های هدف
- قرار دادن خلاصه یا گزارش کامل طرح بر روی وب‌سایت برای دسترسی استفاده‌کنندگان بالقوه
- تهیه راهنما، بروشور، کتابچه، و غیره به زبان ساده و متناسب با مخاطبین
- انجام اقدامات لازم برای تجاری‌سازی نتایج پژوهش (ثبت اختراع، عقد قرارداد با صنعت و غیره)
- سایر موارد (لطفاً نام ببرید)

دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

فرم ترجمان دانش طرح‌های پژوهشی

شماره: .....

تاریخ: .....

پیوست: .....

	عنوان طرح پژوهشی
	کد طرح
	نام و نام خانوادگی مجری طرح
	دانشکده/مرکز تحقیقاتی

زمینه: (مقدمه و هدف پژوهش را حداکثر در ۲۰ کلمه بنویسید) .....

.....

.....

روش اجرا: (روش انجام پژوهش را حداکثر در ۴۰ کلمه بنویسید) .....

.....

.....

.....

نتیجه: (نتیجه و پیام اصلی پژوهش را به زبان ساده و حداکثر در ۴۰ کلمه بنویسید) .....

.....

.....